

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

sceptro virtutis suæ verbo scil. & Sp.S. reget, Pf. 2. v. 6. & adversas omnes hostes nostros spirituales & corporales defenderet, Zach. 9. v. 9.

Præbet nobis hæc doctrina

1. *Egregiam consolationem*, quia participamus de hoc unguento, conf. Psal. 133. v. 2. Joh. 1. v. 16. Act. 11. v. 26. contemnat nos mundus, & rejiciat tanquam *ῥεῖσι φήματα καὶ ἀδύνατα*, 1. Cor. 4. v. 13. sumus tamen uncti Dei, & compassi cum Christo, tandem etiam cū Christo regnabimus, 2. Tim. 2. v. 12.

2. *Exhortationem*. Unxit nos Christus in Prophetas, ut doceremus impios viam Domini, Pf. 51. v. 15. in Sacerdotes, qui offerrent Deo hostiam placentem vitulos laborum, Os. 14. v. 3. spiritum contritum & humiliatum, Pf. 51. v. 19. & gratiarum actiones, Pf. 69. v. 32. in Reges, qui dominarentur concupiscentiis carnis, & peccatum non sinerent regnare in mortali suo corpore, Rom. 6. v. 12. qui enim peccatum facit, peccati servus est, Joh. 8. v. 34. Faciamus igitur officium nostrum, ut quod hîc sumus spe, consequamur ibi re, nimirum regnum decoris, & diadema speciei de manu Domini, Sap. 5. v. 17.

De Tertio.

Restat pars ultima de Christi approbatione, qua

1. *Petrum beatificat*. Beatus es, inquit, Simon Bar Ionæ. Simon vocaris, quod est auditor, & certè nomen & omen habes, siquidem verbum meum cum fructu audivisti, & exinde veram mei cognitionem addidicisti. Licet igitur humili stirpe sis prognatus, Patre Iona homine simplice & obscuro, tamen hæc confessio te nobilitat, & ad æternam salutem promovet.

Notate hoc Vos mei in vestram exhortationem, & Simones esse, hoc est, exemplo Petri verbum Dei libenter audire, fidem roborate, & confessionem vestram publicè edere non erubescite, si æternam quoque cum Petro beatitudinem consequi velitis. Este etiam filii Ionæ, & columbinam simplicitatem (Ionas enim columbam significat) imitamini, ut verbo Dei unice adhareatis, ultra sapere non audeatis, sed illud Davidicum frequenter ingeminitis:

Simplicitas rectumq. tuum me Christe gubernet,

Pf. 25. v. 21. nam parvulos Deus custodit, Psalm. 116. v. 6. sed superbos dissipat, Luc. 1. v. 51.

II. Confessionem prædicat

1. *Ratione autoris*, quem non carnem & sanguinem, sed Patrem suum cœlestem esse disertis verbis affirmat. Per carnem & sanguinem ratio carnalis vel humana intelligitur, quæ non percipit ea, quæ sunt spiritus Dei, 1. Corinth. 2. vers. 14. sic Naamano absurda erat septena in Jordane ablutio, 2. Reg. 5. v. 11. Sadducæis mortuorum resurrectio, Matth. 22. v. 25. Nicodemus hominis regeneratio, Johan. 3. vers. 4. Capernaitis spiritualis Christi manducatio, Johan. 6. vers. 52. & adhuc hodie mundus per suam sapientiam Deum non potest cognoscere, 1. Cor. 1. v. 21.

Captivanda est hæc ratio nostra sub obsequium Christi, 2. Corinth. 10. v. 5. ut Pater cœlestis suam agnitionem in nobis accendere possit, quod non facit per raptus Enthusiasticos, sed beneficio verbi & Sacramentorum, Esa. 8. v. 20. Johan. 5. vers. 39. Actor. 10. vers. 17. in quibus mediis acquiescere debemus, utpote ad omne bonum opus instructis, 2. Tim. 3. v. 17.

2. *Ratio-*

2. *Ratione valoris*, quem indicat

1. *Ecclesia superstructio*. Nam tu es Petrus inquit Christus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, q. d. tu non temerè jam pridem à me nominatus es Petrus, Ioh. 1. v. 42. id est, rupes sive saxum, revera enim es tanquam petra seu rupes, quia per veram fidem mihi veræ petræ, Efa. 28. v. 16. 1. Cor. 10. v. 4. 1. Pet. 2. v. 6. unicè inniteris, id quod confessio tua, jam de me edita, innuit, quæ & ipsa instar turpis & saxi immutabiliter subsistet, in quo Ecclesiam meam ædificabo tanquam immoto fundamento, quod summam doctrinæ Christianæ complectitur, in cujus agnitione cardo perpetuæ beatitudinis versatur.

His verbis nequiter abusi sunt Pontificii ad eminentiam papalem astruendam. Nugantur enim Petrum Romanæ Ecclesiæ præfuisse annos 75. & vi horum verborum summum in universam Christi Ecclesiam primatum & dominatum accepisse, qui in omnes ejusdem successores Pontifices puta Romanos, in hunc usque diem derivatus sit. Sed horribilis & Antichristo digna est verborum Christi depravatio. Nam Reges gentium dominantur, inquit Christus ad suos Apostolos, cum de primatu contenderent, vos autem non sic, Luc. 22. v. 25. Si verò hic Petrum constituisset papam & cepit visibile Ecclesiæ suæ, poterat ipsos ad hanc constitutionem revocare, & dicere; Non opus est ut litigetis amplius de primatu. Nostis enim Petro hanc prærogativam à me concessam esse. Sed hoc non facit Christus, verum omnem ipsis primatum & Dominatum simpliciter denegat.

Verba igitur Christi attendenda sunt. Non dicit super hunc Petrum, sed super hanc petram, quæ petra Christus erat, super

quod fundamentum ipse etiam Petrus ædificatus est, ut explicat Hieronymus. Et Augustinus scribit: super hanc petram, quam tu Petre cognovisti, & jam confessus es, ædificabo Ecclesiam meam, id est, super me ipsum filium Dei vivi, ædificabo Ecclesiam meam, ædificabo te super me, non me super te. Eodem modo exponit illa verba Chrysostomus, Ambrosius, Hilarius, Theophylactus. Nam aliud fundamentum & caput Ecclesiæ Scriptura non novit præter Christum, aliàs monstrum esset biceps, quod absurdum, 1. Cor. 3. v. 11. Col. 1. v. 18.

2. *Perpetua defensio*. Nam portæ inferorum non prævalebunt ei, subjicit Christus, & intelligit hoc nomine per metaphoram omnes omnium Diabolorum, tyrannorum & hæreticorum, machinas, quas irritas fore ait, si contra Ecclesiam dirigantur. Hoc Petrus nunquam præstare potuisset, quia erat homo labilis, & sapissimè graviter peccavit, Matth. 18. v. 1. Marc. 9. v. 34. Luc. 22. v. 24. Matth. 26. v. 51. 52. 70. seqq. 16. v. 22. Gal. 2. v. 14. Quomodo ergò fundamentum esse poterit, Ecclesiæ? Ergo ne Christus super Satanam ædificavit Ecclesiã suam? Absit!

Notate consolationem, Vos mei, Deus Ecclesiam suam non deseret, sed perpetuò contra portas inferorum tueri vult. Ergò cum Davide exultare possumus, dicendo ex Ps. 46. v. 1. seqq. Dominus nostrum refugium & virtus, &c.

III. *Claves commendat*. Per claves denotatur potestas. Quemadmodum enim Oeconomo claves committuntur, ut plenariã directionem totius domus sibi datam esse seiat: Ita Christus Petrum & reliquos Apostolos constituerat œconomos in domo sua, quæ est Ecclesia, 1. Timoth. 3. vers. 15. proinde duas ipsi claves committit, quarum altera ligans,

ligans, altera solvens est, illa clauditur cœlum, hæc verò panditur & aperitur. Est autem potestas illa non civilis & politica, sed Ecclesiastica, ut ligare idem sit, quod peccata retinere, solvere quod peccata dimittere, ut Ioh. 20. v. 23. explicatur, idque non autoritate propria, sed ministerialiter tantum ex mandato Dei, cuius est peccata remittere, Marc. 2. v. 7.

Iesuitæ hæc iterum pro Petri primatu dimittant. Sed frustra. Quod enim hæc Petro promittitur, id ipsum reliquis Apostolis, alibi ad unum omnibus exhibetur, Ioh. 20. v. 22. 23. imò omnibus Ecclesiæ Doctoribus in nomine Christi congregatis, Matt. 18. v. 18.

Interim habent hæc quod discant

1. *Pastores*, quia œconomi à Deo constituti sunt, ut iusta fidelitate officium hoc exequantur, & sine respectu personarum impenitentibus peccatorum detentionem annuncient, ut Samuel, 1. Sam. 28. v. 18. Nathan & Gad, 2. Sam. 12. v. 7. & 24. v. 13. Daniel, c. 5. v. 22. 23. Elias, 1. Reg. 21. v. 21. &c. in œconomo enim præter fidelitatem nihil magis requiritur, 1. Cor. 4. v. 2.

2. *Auditores*, ut discant hinc, quanti faciendæ sint pastorum suorum conciones legales, ne existiment esse fulgur ex pelvi, aut inane terculamentum, sed verbis Christi edocti firmiter statuunt, illas cum indubitato effectu sempiternæ damnationis esse conjunctas apud omnes eos, qui hujusmodi commonestrationibus obsecundare detrectant, non enim homo est, qui ligat, sed Christus, qui nobis hanc potestatem dedit, inquit Chrysoströmus. Qui ergo contemnit, non contemnit homines, sed Deum, 1. Thess. 4. v. 8.

Econtra quando minister Evangelii clavem solventem exercet, & penitentibus remissionem peccatorum annunciat, de veritate & efficacia nil quicquam ambigant. Quicquid enim Sacerdos agit in terris, à Deo ratum habetur in cœlis, inquit rursus Chrysoströmus. Siquidem legatione Christi fungitur, & Deus obsecratur per illum, ut ipsi reconciliemur, 2. Cor. 5. v. 20.

Sufficit! Deo sit laus & gloria
nunc & in secula seculorum, Amen.

In Die Visitationis Mariæ.

Evangelium Luc. 1. v. 39. 56.

ARea testamenti, cum trimestri tantum spatio in domo Obad-Edom divertisset, tantam ei felicitatem attulit, ut benedictionibus omnigenis exinde repletissima fuerit, 2. Sam. 6. v. 11.

Hodiè non arca tantum, sed Angelus & Dominus fœderis, Mal. 3. v. 1. in utero B. Mariæ virginis adhuc delitescens apud Zachariam Sacerdotem divertit, inibi que tres menses commoratur. Ecce quanta benedi-

ctione cumulat domum illam, infans extul-
tat in utero, Elisabetta ipsa Sp. S. instinctu de Christo vaticinatur, & agnoscit ipsum non tantum pro fructu ventris Mariæ, sed etiam dominum suum appellat. O beata domus, in qua præstantissimæ personæ conveniunt, quales Sol nunquam vidit. Maria gerit in utero filium Dei, Elisabetta Iohannem Baptistam, Sacerdos Zacharias mutus astat plenus interim æquè ac Maria & Elifa-